

Tilsyn SØNDERHAA HØRSTED FRISKOLE

Tilsynsrapporten er udarbejdet på grundlag af overværelse af undervisningen i et omfang, der svarer til kravene i kapitel 3, § 9 d. i bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler mv. nr. 30 af 12/01/18, samt ved samtaler med skolelederen, lærere og elever.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at den valgte tilsynsførende skal særligt fokusere på følgende områder:

1. Tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, engelsk og regning/matematik.
2. Tilsyn med skolens samlede undervisningstilbud.
3. Tilsyn med om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.
4. Tilsyn med evt. tilbud om specialundervisning/sprogstimulering.
5. Tilsyn med om undervisningssproget er dansk.

Endeligt skal det i bredere forstand vurderes, om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

TILSYNETS UDFØRELSE

Som forældrevalgt tilsynsførende ved Sønderhå Hørsted Friskole har jeg i det forløbne år gennemført 2 tilsynsbesøg på Friskolen.

1. besøg efteråret 2019 – en samtale skolens leder Gitte Hansen
2. besøg februar 2020 – besøg i alle klasser.

Tilsynsbesøgene har således bl.a. bestået i:

- Drøftelse af timetal og skolens pædagogiske profil
- Rundvisning på skolens inde- og
- Deltagelse i morgensamlinger for hele skolen
- Overværelse af undervisning i alle klasser, af alle lærere og i alle de udbudte fag enten en eller flere gange. Hvor det har været muligt, har jeg herunder haft samtaler med lærerne og eleverne om den igangværende undervisning.
- Fælles drøftelser med skolens ansatte i pauserne.

Skolen har beredvilligt lagt alle ønskede materialer frem, og alle har svaret imødekommende på mine spørgsmål.

Skolen har beredvilligt lagt alle ønskede materialer frem, og alle har svaret imødekommende på mine spørgsmål.

Timetal og skolens pædagogiske profil

Timetal. En gennemgang af elevernes time- og fagfordeling 2019/20 på skolens hjemmeside viser, at skolen giver undervisning i et timetal, der lever op til ministeriets timetalskrav for fag og klassetrin.

Forventninger til kundskaber på de enkelte klassetrin: Jeg er i flere omgange blevet imponeret over – hvad eleverne på Sønderhå Friskole kan. Jeg føler mig sikker på, at de ”når rundt af” alt det faglige på en god og meget kompetent måde. Jeg bemærker at Sønderhå Friskole har stor opmærksomhed i forhold til, at tage sig af alle de ekstra udfordrede elever, og at der på Friskolen sker fuld inklusion af alle skolens elever. Jeg har således fået indtryk af en skole, hvor lærerne gør meget for, at den enkelte elev får den hjælp og vejledning, vedkommende har brug for, idet der samtidigt udvises

en tydelig fornemmelse for – og prioritering af – fællesskabets trivsel. Dermed lærer det enkelte lærer at forstå sig selv som en del af de større fællesskaber, både i klassen, på skolen, lokalt og i samfundet i bredere forstand.

En dag på Sønderhå-Hørsted Friskole

Jeg startede dagen med at overværer en meget spændende morgensamling. Temaet var forår og en meget veloplagt lærer fortalte ud fra egen livshistorie om hendes oplevelser med foråret. Fortællingen startede med at være den voksnes – men igennem dialog og spørgsmål fra børnene blev fortællingen til et fællesprojekt. Et superflot eksempel på ”fortællepædagogik i praksis – en fokuseret fortælling som åbner op for en masse refleksion og personlig erkendelse hos ALLE tilhørerne.

Efterfølgende spurgte jeg om den narrative pædagogik var et særligt indsatsområde og hertil blev der svaret *”Vi er jo en Grundtvig-Kolds(k) Friskole – fortællingen er en vigtig del af vores tradition. Fortælling har altid været et vigtigt pædagogisk redskab hos os.”*

At der er noget om snakken fik jeg set ved selvsyn på min rundtur i undervisningen. Alle lærere samtaler og fortæller når de er sammen med børn. Det er ret tydeligt at der skabes nogle gode samværsformer, hvor børn og voksne fortæller historier om egen og andres deltagelse i aktiviteter i skolen og derhjemme.

Jeg deltog i skolens daglige gåtur rundt om kirken. Her fik jeg følgeskab af to meget fortællende og snakkende drenge. Vandstanden på de omkringliggende marker, traktorer, svejsning og de mange fordele ved at bo på landet var samtalerens fokusområder – skolen bliver også nævnt, men den indtager en andenplads i forhold til de andre ting.

Jeg bliver oprigtigt glad over sådan en snak. To drenge der tager initiativet. De er stolte af deres skole og deres hjemstavn – de fortæller levende og villigt om ting de arbejder med. De tilkendegiver samtidig en interesse for, om jeg forstår hvad det er – de arbejder med.

Senere på dagen snakkede jeg med nogle piger på legepladsen og her er mønsteret det samme. Lysten til at involverer sig og samtale er meget levende.

I år så jeg klarere, end sidste år – at undervisningen organiseret på mange forskellige måder: som klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde, og der var indlagt arbejde med elektroniske hjælpemidler og ikke mindst fysisk aktivitet i en del timer. Undervisningen bar generelt præg af stort fokus og engagement fra både lærere og elever. Lærerne udstråede overskud og fagligt engagement og nærvær i undervisningssituationen. Som sidste år oplevede jeg, at de ansatte var meget interesserede i at fortælle om deres didaktiske overvejelser bag undervisningen og om de konkrete forsøg på at tilbyde relevant undervisning gennem variation mellem almindelig undervisning. Åbenheden var tydelig at mærke i samtalerne om den pædagogiske praksis, og nogle af de mange andre udfordringer, som skolen har haft.

Ud over de almindelige skolefag tilbyder skolen mange særlige aktiviteter, som en almindelig folkeskole ikke tilbyder.

Rent ”fagligt” har jeg (bl.a.) set:

- 6.-7-8. klasse arbejde med dansk litteratur
- 3-4 klasse arbejde med Historie og set deres RAKU brændte ting
- Bh. Klassen & 1 klasse have musik
- 2-3 klasse arbejde med at lægge til og trække fra
- Bh. klassen & 1. klasse lave noget spændende tværfaglig undervisning om pirater. Der skulle både synges, bruges YouTube og samles vokaler...
- 4-5 klasse lave dansk (vokalændringer og ændringer i nutid og datid).
- 3 klasse dansk - lege med navneord
- 4 & 5 klasse i engelsk arbejde med imperativ og engelsk grammatik
- ... Og meget mere

Ad.3 "Elevdemokrati" på Sønderhå- Hørsted friskole er ikke noget der bliver snakket en masse om – det er noget man praktiserer. Det står nærmest "bøjet i neon" på hjemmesiden, at "**Børnene skal vokse ind i et fællesskab, der bæres af frihed, ansvar og empati. I det fællesskab skal alle leve med gensidig respekt for hinanden.**"

Det er helt umuligt at komme uden om at Friskolen er et kæmpe fællesskab. Alle taler sammen og siger hvad de tænker om bestemte ting. Jeg oplever at lærerne er dygtige rollemodeller i den sammenhæng. Undervisningsmiljøet virker som et trygt rum, hvor børn trygt kan arbejde med deres holdninger.

Ad.4 Skolen har få diagnosticerede børn, som har særlig bevågenhed. Derudover er der fokus på svage læsere allerede i indskolingen med tæt opfølgning og ekstra læseundervisning som en slags forebyggende specialundervisning. Herudover bliver børnene testet jævnligt, både med obligatoriske faglige tests samt skolens egne tests.

Ad.5 Undervisningssproget er altid dansk på alle trin og i alle fag, medmindre fagene er engelsk eller tysk.

Samlet set er det mit indtryk at skolen fungerer fint både fagligt og socialt, og som tilsynsførende har jeg al mulig grund til at mene at alt "... står mål med undervisningen i folkeskolen" – og på mange områder – lidt mere til.

Tak til elever, forældre og personale for jeres imødekommenhed. Det er inspirerende og en fornøjelse at komme på besøg på Sønderhå Hørsted Friskole.

Søren Ottosen
Tilsynsførende

